

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Staříč, okres Frýdek-Místek

Sviadnovská 332, 739 43 Staříč

Identifikátor školy: 600134181

Termín konání inspekce: 4. – 6. listopad 2003

Čj.:	n41250/03-5177
Signatura:	on2bx113

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, českém jazyce, prvouce a vlastivědě vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Staříč poskytuje vzdělání v rozsahu 1.– 5. ročníku. Zřizovatelem je Obec Staříč se sídlem na adrese Chlebovická 315, 739 43 Staříč, právní forma příspěvková organizace. Právní subjektivitu získala k 1. lednu 2003. V době inspekce navštěvovalo školu 98 žáků rozdělených do pěti tříd. V plnění povinné školní docházky pokračují na základních školách ve Frýdku-Místku.

Součástí je základní škola s kapacitou 124 žáků, mateřská škola s kapacitou 56 žáků, školní družina s kapacitou 35 žáků a školní jídelna s kapacitou 200 jídel. V souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení je realizován vzdělávací program Základní škola. Školní družina má jedno oddělení se 30 žáky zapsanými k pravidelné docházce. Provoz je zajištěn denně od 6:30 do 7:30 a od 11:25 do 15:45 hodin.

Od roku 2002 se škola zapojila do dlouhodobého projektu Ekoškola v rámci ekologického sdružení Tereza, a to pod názvem Děti přírodě-příroda dětem.

Pro své žáky škola zajišťuje plavecký výcvik. V rámci mimoškolních aktivit organizuje osm zájmových kroužků, do jejichž práce jsou zapojeny čtyři vyučující.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický sbor je stabilizovaný. Tvoří jej šest zkušených učitelek s dlouhou praxí a odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Úvazky jednotlivých pracovníků jsou sestaveny tak, aby mohla být uplatněna jejich specializace a vztah ke skupinám předmětů. Pět hodin výchov (tělesná výchova a pracovní činnosti) vyučuje vychovatelka školní družiny bez potřebné odborné a pedagogické způsobilosti. Ve školní družině pracuje jedna kvalifikovaná vychovatelka, v mateřské škole tři učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. O údržbu a úklid areálu se starají tři správní pracovníci. Škola zaměstnává jednu účetní a má k dispozici pracovníka na náhradní civilní službě.

Ředitelka je ve funkci od roku 1997. Vytvořila organizační řád, který zahrnuje všechny oblasti chodu školy. Obsahuje jasnou a funkční organizační strukturu. Jednotlivé úseky mají stanoveny odpovědné vedoucí, na které ředitelka delegovala pravomoci potřebné k jejich řízení a konkretizované v pracovních náplních. Jedná se o úseky základní škola, mateřská škola, školní jídelna a školní družina. Informace vůči zaměstnancům jsou přenášeny bezprostředně při každodenním kontaktu, což vyplývá z velikosti kolektivu a dobrých a přátelských vztahů. Zápisy z pravidelných pedagogických rad shrnují a zaznamenávají důležité pokyny, rozhodnutí a informace. Jsou jasné a přehledné. Efektivní spolupráce

s mateřskou školou je zabezpečena pravidelnými poradami ředitelky s vedoucí učitelkou, které se uskutečňují minimálně jednou týdně.

Informační systém vzhledem k rodičům a široké veřejnosti zahrnuje nástěnky na chodbách školy, školní časopis, příspěvky do obecního zpravodaje (Informátor povodí Olešné) a pravidelné třídní schůzky. Rodiče mají možnost konzultací s jednotlivými vyučujícími i vedením školy. Škola pořádá akce pro rodiče s dětmi, a to vánoční besídka, běh T. Foxe, Den dětí, Den Země v Hatích, návštěvy divadelních představení a jedenkrát ročně školní akademii na předem zvolené téma (poslední byla věnována 125. výročí založení školy). Rada školy není zřízena, ale velmi aktivně pracuje občanské sdružení pod názvem „Sdružení rodičů“. Spolupodílí se na organizaci výše zmíněných akcí pro rodiče s dětmi a pomáhá i v dalších oblastech. Přímý kontakt s prací školy vytváří kladný a partnerský vztah rodičů i ostatní veřejnosti ke škole.

Základním poradním orgánem ředitelky je širší vedení školy tvořené předsedkyní metodického sdružení, vedoucí učitelkou mateřské školy a vedoucí školní družiny. K řešení problému a vzájemnému informování se schází podle aktuální potřeby. Metodické sdružení se ve své práci zaměřuje na seznamování s novými pomůckami a počítačovými programy určenými pro žáky 1. stupně. Podrobně se zabývají výsledky hospitační činnosti. Metodicky spolupracují s obdobnými školami v okolí.

Ředitelka zpracovala podrobný plán práce na školní rok 2003/2004. Zahrnuje všechny oblasti chodu školy a konkretizuje úkoly pro pracovníky a odpovědnost za jednotlivé pracovní okruhy. Součástí je také plán kontrolní a hospitační činnosti. Ředitelka se soustřeďuje na jeho realizaci na základní škole. Vedoucí učitelce mateřské školy delegovala převážnou část pravomocí v této oblasti (včetně vedení správních zaměstnanců) a v rámci pravidelných porad se nechává informovat o plnění úkolů a případných problémech. O hospitační činnosti jsou vedeny přehledné záznamy z hodin i následných pohovorů, nedostatky a podněty k další práci jsou zřetelně zvýrazněny. Je zde patrná zpětná vazba.

V současné době je složení pedagogického sborů velmi dobré. Ředitelka si uvědomuje, že v nejbližších letech dojde k obměně. Z toho důvodu se v oblasti lidských zdrojů zaměřuje na předávání zkušeností z oblasti řízení v okruhu svých podřízených.

Všechny vyučující se aktivně zúčastňují dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. V loňském školním roce bylo zaměřeno na zajištění počítačové gramotnosti všech učitelek. V letošním roce pak čtyři navštěvují jazykové kurzy angličtiny a němčiny. Další akce si vybírají podle aktuální nabídky a svých zájmů v průběhu celého školního roku.

Hodnocení zaměstnanců ze strany ředitelky probíhá pravidelně dvakrát ročně formou osobního pohovoru, následně pak na pedagogických radách. Ředitelka vytvořila škálu jasných hodnotících kritérií, na jejichž základě stanovuje nadtarifní složky platu. Zaměstnanci jsou s nimi prokazatelně seznámeni. Kromě finanční motivace uplatňuje ředitelka i ústní pochvalu a seznamuje s prací pedagogů zástupce zřizovatele i veřejnost. V rámci porad a schůzek metodického sdružení vede své podřízené k sebehodnocení.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Areál školy prošel v minulých letech rozsáhlou rekonstrukcí, základní škola celkovou a mateřská škola částečnou. Učebny jsou vybaveny novým moderním nábytkem, který splňuje všechny požadavky kladené na účelnost, estetickou úroveň a psychohygienu výuky.

Vybavení didaktickou a audiovizuální technikou je vynikající. Každá učebna má televizi, video a radiomagnetofon a jeden až dva počítače. Další výpočetní technika je v odborné učebně (sedm počítačů dodaných v rámci akce Internet do škol). Žáci mají k dispozici školní knihovnu postupně s doplňovaným knižním fondem. V podkrovních prostorách nad mateřskou školou byla vybudována nová tělocvična splňující všechny podmínky pro výuku tělesné výchovy a velmi dobře vybavená sportovním náradím a náčiním. Keramická dílna je vybavena elektrickou pecí. Venkovní areál umožňuje herní a odpočinkové aktivity pro žáky mateřské i základní školy a je postupně dobudován. Škola má možnost využívat fotbalové hřiště, které se nachází na okraji obce.

Žáci mají pro výuku ve všech ročnících dostatek vhodných učebnic. Škola byla po rekonstrukci vybavena množstvím nových učebních pomůcek, které nahradily staré a nevyhovující. Podle požadavků vyučujících jsou dále doplňovány. Řada názorných pomůcek a encyklopedické literatury je k dispozici přímo v učebnách, aby měli žáci možnost s nimi bezprostředně pracovat. Pro tři žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zajistila škola dostatek učebnic a pomůcek podle doporučení odborníků.

I přes současnou velmi dobrou materiální vybavenost školy pracuje ředitelka ve spolupráci s obcí na dalším zlepšení a zkvalitnění podmínek výchovně vzdělávací činnosti. Prováděná kontrolní činnost v této oblasti jí dává velmi dobrý přehled a stavu o využívání všech materiálních zdrojů.

Z materiálně-technického zázemí je širší veřejností využívána tělocvična, a to v odpoledních a večerních hodinách.

Materiálně-technické podmínky jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

V 1. – 5. ročníku probíhá výuka podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 s platností od 1. září 1996 ve znění úprav čj. 25018/98-22 s platností od 1. září 1998 a úpravy čj. 31172/2002-22 s platností od 1. září 2003, včetně poznámek. Realizovaný vzdělávací program je v souladu se zařazením do sítě škol.

Individuální vzdělávací plány pro žáky se specifickými poruchami učení jsou zpracovány podle pokynů odborníků a postupy a prostředky odpovídající individuálním možnostem žáků se promítají do konkrétní výuky.

Vzdělávací program je v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Výuka se řídí platnými učebními dokumenty, které jsou konkretizovány na školní rok 2003/2004 (vzdělávací program, učební plán, učební osnovy, tematické plány). Tematické plány jsou v souladu s osnovami a obsahují témata z oblasti výchovy ke zdraví a ochrany člověka za mimořádných situací. Kontrolou a srovnáním učebního plánu s rozvrhem hodin a třídními knihami bylo prokázáno plnění osnov v době inspekce.

Učební dokumenty průkazně zachycují průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Tematické plány jsou zpracovány pro každý jednotlivý ročník a předmět společně v rámci metodického sdružení. Jejich kontrola je součástí plánu kontrolní a hospitační činnosti.

Ředitelka průběžně ověřuje plnění osnov formou hospitací a kontrolou třídních knih. Společně s vedoucí metodického sdružení podává zprávy na pedagogických radách.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Organizace výuky je v souladu se závaznými právními předpisy. Rozvrh hodin svojí stavbou odpovídá psychohygienickým zásadám. Jsou v něm zahrnuty i čtyři nepovinné předměty, které vycházejí z materiálních podmínek školy a požadavků rodičů a žáků (náboženství, hudebně dramatická výchova, výtvarná výchova se zaměřením na keramiku a logopedie). Řád školy obsahuje všechny okruhy stanovené vyhláškou a je přizpůsoben věku žáků. V provozním řádu jsou zakotveny organizační formy výuky a možnosti pohybových aktivit žáků v době mimo výuku.

Informační systém vůči žákům, rodičům i široké veřejnosti je detailně propracovaný a reaguje na podněty zvenčí.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství se vzhledem k věku žáků omezuje na oblast prevence negativních jevů a poradenskou činnost při přechodu žáků na 2. stupeň nebo na víceletá gymnázia. Učitelka pověřená funkcí preventisty zpracovala minimální preventivní program. Je konkrétní a zapojuje do práce i ostatní vyučující. Stěžejním bodem je vhodné naplňování volného času žáků. Analýza výsledků je součástí pedagogických rad.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, českém jazyce, prvouce a vlastivědě

V průběhu inspekce se uskutečnilo celkem devět hospitací v uvedené skupině předmětů. Vyučující byly na všechny hodiny velmi dobře připraveny z krátkodobého i dlouhodobého hlediska. Cíle výuky stanovily zřetelně a vhodně vzhledem k věku žáků i aktuálnímu stavu třídy. Učitelky je vhodnou formou oznamovaly a přibližovaly v úvodní části hodin a v případě potřeby i v jejich průběhu. Učivo navazovalo na předcházející témata.

Ve všech sledovaných hodinách učily zkušené učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vedly výuku správně po stránce věcné i odborné.

Všechny učebny jsou svým vybavením na vynikající úrovni a zajišťují velmi dobré a podnětné pracovní prostředí. Veškerý nábytek je nový a svým zpracováním výrazně zvyšuje estetickou úroveň. Všechny prostory jsou dobře osvětlené a svou velikostí dávají velmi dobré podmínky pro výuku a také umožňují pohybové a relaxační aktivity. Estetická výzdoba žákovskými pracemi je vhodně doplněna názornými pomůckami a obrazovými materiály vztahujícími se k výuce. Jejich využití však nebylo ve všech případech dostatečné. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity a pracovními listy. Bohatá výbava didaktickou technikou byla však ve sledovaných hodinách využita jen sporadicky.

Vnitřní členění všech hodin bylo shodné. Po krátké úvodní motivaci následovalo opakování minulého učiva. Na něj navazovalo učivo nové, případně se jednalo o rozšíření a procvičování. Závěrečná část pak obsahovala shrnutí, zadání domácího úkolu a stručné vyhodnocení práce v dané vyučovací jednotce. Průběžně sice byly zařazovány relaxační aktivity, ale ne vždy v potřebné intenzitě a ve správnou dobu, což se hlavně v druhé části hodin často projevovalo zvýšenou únavou a nižší pozorností. Vyučující upřednostňují frontální výuku se střídáním společné a samostatné práce, doplňovanou v některých hodinách

krátkými úseky skupinové práce. Žáci nepracovali jen v lavicích, ale některé činnosti byly realizovány v zadní části učeben na koberci, případně umožňovaly pohyb po třídě. Tempo výuky se řídilo podle žáků pomalejších. Vyučující se jim individuálně věnovaly, k dopomoci využívaly i žáky, kteří byli s prací dříve hotovi.

V úvodní části hodin byla motivační činnost dostatečná a přirozená. V dalším průběhu učitelky využívaly odkazy na konkrétní znalosti a zkušenosti žáků, zařazovaly krátké hry a soutěže. Jejich intenzita ve spojení s použitými metodami a formami práce ale nebyla vždy dostatečná.

Učitelky prokazovaly velmi dobrou znalost žáků a jejich rodinného zázemí, což se kladně projevovalo na jejich vzájemném vztahu a příznivém klimatu třídy. Stanovená pravidla komunikace jsou jednotná pro celou školu. Žáci jsou s nimi nenásilnou formou seznamováni od 1. ročníku a postupně je akceptují. Tato pravidla jim dávají možnost vyjádření vlastního názoru. Případná argumentace a diskuse a intenzivnější rozvoj komunikativních dovedností jsou již otázkou používaných metod a forem práce (ve sledovaných hodinách nebyly výrazné).

Hodnocení probíhalo průběžně a převažovala forma ústní pochvaly či upozornění na chybu. Vyučující kladly důraz pokroku a aktivity. Klasifikace byla ve sledovaných hodinách využita jen ojediněle. Vyučující své hodnocení zdůvodňovaly a vedly žáky (hlavně ve vyšších ročnících) k prvkům sebehodnocení.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky výchovně vzdělávacího procesu škola zjišťuje a vyhodnocuje formou pololetních prací ve 2. – 5. ročníku se zaměřením na český jazyk a matematiku. Zadává je ředitelka a sama také provádí jejich analýzu. V 5. ročníku jsou zařazeny srovnávací písemné práce, které byly vypracovány společně s pedagogy z úplné základní školy, na kterou přechází většina žáků (6. ZŠ ve Frýdku-Místku). S výsledky seznamuje ředitelka vyučující v rámci metodického sdružení a na pedagogických radách a společně stanovují optimální postup v práci. Další oblastí jsou prověrky čtenářských dovedností žáků zaměřené na čtení s pochopením. Jsou opět zadávány ředitelkou. Pro srovnávání výsledků výchovně-vzdělávacího procesu s ostatními srovnatelnými zařízeními škola využívá testy Kalibro.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, českém jazyce, prvouce a vlastivědě jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Staříč, okres Frýdek-Místek vydaná Zastupitelstvem obce Staříč dne 17. září 2002 s účinností od 1. ledna 2003, je v souladu s Rozhodnutím MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 7. března 2003 s platností od 1. ledna 2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj 10599/03-21 ze dne 7. března 2003 s platností od 1. ledna 2003
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Staříč, okres Frýdek-Místek vydaná Zastupitelstvem obce Staříč dne 17. září 2002 s účinností od 1. ledna 2003
3. Jmenování ředitele ze dne 11. září 2002 s účinností od 1. ledna 2003

4. Třídní knihy 1. – 5. ročníku zavedené pro školní rok 2003/2004
5. Třídní výkazy 1. – 5. ročníku založené pro období let 1998/1999-2003/2004
6. Katalogové listy žáků navštěvujících školu ve školním roce 2003/2004
7. Platný rozvrh hodin
8. Učební plán realizovaného programu Základní škola platný pro školní rok 2003/2004
9. Organizační schéma
10. Řád školy včetně doplňků schválený pedagogickou radou dne 28. srpna 2003
11. Provozní řád školy platný pro školní rok 2003/2004
12. Organizační řád školy s platností od 1. ledna 2003
13. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003 a z pedagogické rady konané 28. srpna 2003
14. Dokumentace integrovaných žáků s vývojovými poruchami učení včetně individuálních vzdělávacích plánů
15. Rozhodnutí ředitele školy o odkladu školní docházky ve školním roce 2003/2004
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků osobních čísel 9928, 9930, 2309, 40704, 86511, 77301, 46533
17. Kritéria pro stanovení nenárokových složek platu
18. Plán kontrolní a hospitační činnosti zpracovaný pro školní rok 2003/2004
19. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
20. Plán práce školy na školní rok 2003/2004
21. Inspekční zpráva z poslední inspekce konané 3. – 4. února 1999, čj. 142 054/99-011083

ZÁVĚR

Personální podmínky výuky umožňují plnění zvoleného vzdělávacího programu. Složení pedagogického kolektivu vzhledem k podmínkám odborné a pedagogické způsobilosti je optimální s perspektivou doplnění novými pracovníky. Zkušené učitelky se dále aktivně vzdělávají, aby mohly plně využívat možnosti moderní didaktické techniky ve výchovně-vzdělávacím procesu a zajistily kvalitní výuku cizích jazyků. Jednotliví pracovníci se aktivně podílejí na zajištění chodu školy, vzájemně spolupracují. Ředitelka svojí kontrolní činností a vedením zaměstnanců zajišťuje stabilně velmi dobrou úroveň práce celého zařízení.

Úroveň materiálně-technických podmínek je díky investicím obce Staříč a aktivnímu přístupu všech zaměstnanců školy na vynikající úrovni. Vytvářejí předpoklady pro kvalitní a efektivní průběh výchovně-vzdělávacího procesu včetně zajištění mimoškolních aktivit žáků a možností využití pro veřejnost.

Ve výchovně-vzdělávací práci je zřejmá orientace na předání potřebného kvanta konkrétních vědomostí a dovedností. Ve výuce jsou využívány převážně klasické metodické postupy se snahou doplnit je moderními a netradičními formami práce. Cílem je zaměřit se na osobnost žáka a systematicky rozvíjet žákovskou tvořivost, komunikativní dovednosti a týmovou spolupráci.

Od poslední inspekce v roce 1999 si škola udržuje účinný a efektivní systém řízení a plánování v oblasti materiálně-technických podmínek, které jsou neustále kvalitnější. Bylo dosaženo stoprocentní naplněnosti podmínek odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků základní školy. Výchovně-vzdělávací činnost si udržuje stabilně velmi dobro úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Crhonek	

V Novém Jičíně dne 28. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. prosince 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Věra Hajná	

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Nový Jičín, Štefánikova 9., 741 01 Nový Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, Ostrava 702 18	13. 1. 2004	n4-1015/03-5177
Zřizovatel – Obec Staříč, Chlebovická 315, 739 43 Staříč	13. 1. 2004	n4-1014/03-5177
Rada školy – není zřízena		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.